

Effersøe: Lovforslagets § 10 gaar ud paa at bemyndige Regeringen til ved kgl. Anordning at sætte denne Lov i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som ifølge disse Øers særegne Forhold maatte findes hensigtsmæssige. Som af den ærede Ordfører nævnt foreslaar Udvalget ved Ændringsforslag under Nr. 13, at Paragraffen affattes saaledes, at Loven ikke gælder for Færøerne, men at der ved særlig Lov vil være at bestemme, i hvilken Udstrækning dens Bestemmelser skulle gøres anvendelige der. Jeg skal bemærke, at de her benyttede Udtryk ere hentede fra Loven om Rettens Pleje. Jeg ønsker til Belysning af dette Ændringsforslag at fremsætte nogle Bemærkninger om, hvilken Fremgangsmaade man har anvendt med Hensyn til Tilvejebringelsen af Lovgivningen for Færøerne siden Grundlovens Givelse. Det skal ingeni lunde være nogen udtømmende Fremstilling, der ikke passer ved denne Lejlighed; jeg vil kun fremføre, hvad der er nødvendigt til Begrundelse af Ændringsforslaget, idet jeg samtidig skal henlede den højtærede Regerings Opmærksomhed paa vedkommende Spørgsmaal.

Færøerne have jo Lovgivningsmyndighed og Lovgivning fælles med det øvrige Land, — blandt andet omfatter Grundloven i sin Helhed Færøerne. Det er dog ingenlunde saa, at samtlige Love, der gælde her nede i Landet, ogsaa gælde deroppe. Siden Grundlovens Givelse er der for Færøernes Vedkommende indført mange Afvigelser fra Landets almindelige Lovgivning, alt i det Omfang, som Lovgivningsmyndighederne have skønnet fornødent, under Hensyn til de særlige Forhold paa Øerne. Kort efter Grundlovens Givelse bleve adskillige af Landets Love udvidede til at gælde for Færøerne, til Dels med mindre Ændringer. Dette skete ved særlig Lov, altsaa saaledes at Lovgivningsmyndigheden selv medvirkede ved Fastsættelsen af alle Enkeltheder i Loven. Den fastsatte altsaa umiddelbart, hvad der skulde være Lov paa Færøerne. Jeg skal nævne Loven af 4. Januar 1854 om Udvidelse til Færøerne af Arveloven, endvidere en anden Lov af samme Dato, hvorved en hel Del almindelige Love og Anordninger, hvoriblandt Presseloven og Pensionsloven, bleve udvidede til Færøerne. — I den nærmeste Tid derefter vil man ogsaa finde, at der for Færøerne blev givet en Del særlige Love for Omraader, paa hvilke man havde lovgivet her nede i Landet, f. Eks. Loven om Underholdsbidrag til Børn udenfor Ægteskab, Tyendeloven, Loven om Rigsdagsvalg

og senere Fattigloven. Disse Love bleve holdte saa nær som muligt til de tilsvarende almindelige Love hernede. Der blev ogsaa givet en Del ganske særlige færøske Love, hvortil der ikke havde Sidestykke i Landets øvrige Lovgivning, f. Eks. Skydsloven og den saakaldte Haugelov, men stadig var det Lovgivningsmagten, der lovgav direkte for Færøerne.

Først i 1872 kommer man ind paa en ny Fremgangsmaade, nemlig at udvide en almindelig Lov til Færøerne ved kgl. Anordning, med de Ændringer og Lempelser, som maatte befindes fornødne. Hvilke Ændringer der blev indført, havde Rigsdagen ikke nogen direkte Indflydelse paa. Saa vidt jeg kan se, foreligger det første Tilfælde af den Art i Lov Nr. 51 af 25. Marts 1872, Konkursloven, i hvis § 170, andet Stykke, det hedder: „Regeringen bemyndiges til ved kongelig Anordning at sætte denne Lov i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som ifølge disse Øers særegne Forhold maatte findes hensigtsmæssige“. Dette er Forbilledet for, hvad der senere blev ret almindelig Skik. I Henhold hertil blev Konkursloven, for øvrigt med lidet indgribende Ændringer, sat i Kraft paa Færøerne ved kgl. Anordning Nr. 13 af 13. Februar 1873. Paa tilsvarende Maade blev der forholdt med Skifte-loven af 1874; men for øvrigt blev denne Fremgangsmaade, at udvide Love til Færøerne ved kgl. Anordning, kun bragt sparsomt i Anvendelse i den nærmest følgende Tid. I 90'erne i det sidste Aarhundrede tog man dog atter fat, og siden da er denne Fremgangsmaade bleven saa almindelig, at den kan betegnes som den sædvanlige. Der har dog lydt en Del Røster imod den. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, men som et Eksempel henviser til Folketingstidenden for 1902—03 Sp. 3118. Ved en anden Lejlighed er der i Folketinget faldet Udtalelser, der vel ikke direkte tage Sigte paa det her omtalte Spørgsmaal, men som dog gaa i samme Retning, saaledes som af det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Poul Christensen) før nævnt.

Ved Behandlingen i Udvalget af nærværende Lovforslag gjorde et af Udvalgets Medlemmer gældende, at det var urigtigt at beholde Bestemmelsen i § 10 om, at Loven kunde udvides til Færøerne ved kgl. Anordning. Han ønskede, at Rigsdagen selv skulde fastsætte de paagældende Bestemmelser for Færøerne ligesom for det øvrige Land. Spørgsmaalet blev ikke rejst af mig, men jeg er ganske